

Міністерство науки і освіти
Головницька ЗШ I-III ступенів
Корецької районної ради
Рівненської області

Родинне свято
“Ми матір називаємо
святою...”

Вчитель початкових класів
вищої кваліфікаційної
категорії
Горбальок
Тетяна Сергіївна

2017 р.

Мета: Вправляти дітей у виразному читанні віршованих творів ; виховувати любов і повагу до матерів і бабусь; вчити поважати їх життєвий досвід, прислухатися до їхніх порад, допомагати їм; формувати чуйність, доброту, милосердя.

Зала святково прикрашена. На спеціальних стендах - вишивані рушники, сорочки, серветки, скатертини; дитячі малюнки до Дня Матері; на столах - дитячі подарунки для мам і бабусь. На вишитому рушникові - хліб і сіль. На дошці - прислів'я, приказки про мам і бабусь.

Під музичний супровід до зали входять мами і бабусі. Діти зустрічають їх оплесками і запрошують за столи. На сцені півколом стоять читці.

У проведенні свята крім учнів другого класу беруть участь діти 6 і 10 класів - старші брати і сестри другокласників.

- Дорогі мами! Шановні бабусі! Запрошуємо Вас до нашої господи на хліб, на сіль, на бесіду щиро, на слово мудре, на свято " Ми матір називаємо святою".

Гостей дорогих ми вітаємо щиро,
Стрічаємо з хлібом, любов'ю і миром!

Для гостей відкрита хата наша біла,
Тільки б жодна кривда в неї не забігла!

Хліб ясниться в хаті, сяють очі щирі, Щоб
жилось по правді, щоб жилось і мирі!

- Навесні, коли вся природа будиться від сну, коли земля вкривається квітами, цілий світ віддає пошану і клонить голови перед дорогою постаттю Матері. І нехай матуся ваша не героїня, не пишається красою - байдуже. Серед усіх людей вона вам наймиліша, стомлене обличчя її для

вас завжди прекрасне, і тільки в неї шукаєте ви захисту і розради. Бо вона - ваша Мати.

- Мати споконвіку була головною берегинею роду, родини.

Т. Шевченко писав:

У нашім раї на землі
Нічого кращого немає,
Як тая мати молодая
З своїм дитяточком малим!

- Мати народжувала дитину, співала їй, вчила добра і любові. Лагідний материнський спів встановлює міцні душевні зв'язки між матір'ю і дитиною. З чиєїсь недоброї руки серед матерів поширилась чутка, ніби колисання дітей шкідливе. Але ж віками заколисували, співали пісень! Колисані діти здоровіші, швидше ростуть, краще розвиваються.

(Діти виконують "Колискову")

- Мати... Материнське серце здатне перейматися болем дитини на відстані, журитися їх долею все життя. Недарма в народі кажуть: "Болить у дитини пальчик, а у матері-серце..."

Мати впадає, не спить коло сина,
Мліє душею, бо хвора дитина.
Плаче маленький: "Голівка болить!"
Просить маленький: "Мамочко, пий!"
Ручки гарячі до нас простягає,
Мов захистити від болю благає.
Весь, ніби свічка тоненька, горить,
Знову і знову: "Мамочко, пий!"
Любий синочку! Тобі все віддати
З радістю можуть батько і мати,
Душу і серце, силу і кров –
Тільки б ти хворість страшну зборов!
Тільки б піднявся ти знову із ліжка,
Став би на жваві, пружинисті ніжки,
Знову побіг би веселий в садок,
Крихітко рідна, любий синок!
Землю піднімемо, серце дістанемо,
Тільки б ти, сину, отак не зів'янув,

Тільки б ти, сину, очей не закрив!
Тільки б ти жив! Тільки б ти жив!

- Тепло і безпечно живеться пташині в гнізді, коли поряд ніжне і сильне крило Матері - пташки, яке обігріє, захистить. Та проходить час, і вилітають пташенята з гнізда... Так не тільки у птахів. Ще, здається, зовсім недавно була хата повна дзвінких дитячих голосів, тішилось матусине серце синами й дочками. Та вилітають, як ті пташенята, з - під батьківського крила, забирають із собою той подих вітерця, що був з ними в хаті, а взамін залишають вічну материнську журбу і недоспані ночі...

(Діти виконують пісню " Виростеш ти, сину...")

- В народі казали: хата без рушників, що родина без дітей. Рушник на стіні... Його можна порівняти з піснею, вишитою на полотні.

Існує гарна легенда про вишивку хрестиком. У давні часи на Україну прийшла страшна хвороба, яка косила людей сім'ями. У однієї жінки було семеро дітей, і вона кожного дня боялася за них. Однієї ночі приснився їй дивний сон, ніби для того, щоб врятувати дітей, треба понашивати якнайбільше хрестиків на їхньому одязі. Жінка сиділа цілу ніч, а на ранок всі дитячі сорочечки були пообшивані хрестиком. Тільки на свою сорочку не вистачило часу жінці (як це часто буває!). Мати померла, діти залишились жити. А з тих пір українські дівчата, жінки стали вишивати хрестиком, створюючи прекрасні візерунки.

Сьогодні наші мами, бабусі демонструють свої вишиті рушники, серветки, сорочки.

(Розгляд виставки)

(Виконується "Пісня про рушник")

- Сьогодні у нас на святі є дуже почесні гості. Це молоді, симпатичні, красиві бабусі. Ви тільки

вслухайтесь: бабуня, бабуся, бабусенька... Яке ніжне, лагідне слово! А чому? А тому, що бабуся- це мамина або татова мама, отже, вона:

- прожила і бачила удвічі більше твоїх мами і тата, бо вона-їхня мама;
- і ти, мабуть, удвічі дорожчий для неї, бо ти-дитина її дитини;
- бо ти- її онучатко, дівчатко чи хлоп'ятко;
- бо ти -її пташенятко, голуб'ятко, ластів'ятко, нехай іноді і телятко чи поросятко;
- але ти-її дитиночка-кровиночка.

Бо правду кажуть у народі: діти- це діти, а справжні діти- це онуки.

- У німців бабуся називється «гросмутер» («велика мама»), і цим сказано про її роль в сім'ї. Бабуся-наша мудрість, хранителька наших звичаїв і обрядів, незмінний помічник і вчитель. Недарма в народі кажуть: «Поки баби- доти й ради», «Хто бабу має- потіху знає», «Там бабині руки, де онуки», «Є баба- є діти»...

Від бабці онучка вчилася прясти і ткати, шити і вишивати, садити і вирощувати квіти, готувати їжу і ділити хату, доглядати і виховувати немовлят, працювати на городі і в полі, біля худоби і домашньої птиці...

Справді - бо, на плечі цих невтомних трудівниць, випадало, крім усього, і виховання дітей. Нерідко у післявоєнні роки бабуся заміняла сиротам батька - неньку.

На Україні існує прекрасна легенда про бабусю і чорнобривці. Давно - давно те було, ще тоді, коли земля України не знала біди і незгод. Та біда не забарилась прийти. Налетіла чужинська орда, несучи з собою сльози і горе. Забирали найдорожче - хлопчиків 5-7 років, які повинні були стати слухняними рабами або жорстокими воїнами без віри і Батьківщини.

Стогін і зойки матерів стояли над селом. Матері з хлопчиками шукали порятунку у баби-ясновидиці, яка зналася на чарах і могла творити чудо. Сивочола, з ясними, як небо, очима бабуся пригорнула до себе хлопчиків. А

коли мовила слова заклинання, діти перетворилися в прекрасні кущисті квіти, які огорнули її ноги. Вони були чорнобривими і кароокими, як хлопчаки. І сказала: "Тепер залиштесь біля матерів. Не буде у них боліти за вас ні, голова ні серце."

Це були її останні слова. Порубали бабусю чужинські мечі, нікому стало повернути дітей до життя. Так і zostалися в Україні Хати, Матарі і чорнобривці. Немає України без білої хати і чорнобривців, які милують материнське серце до самих морозів.

(Пісня " Чорнобривці")

- Коли ми готувались до сьогоднішнього свята, то виявилось, що переважна більшість наших бабусь все своє життя пропрацювала на полі чи на фермі - ось де пройшло їхнє життя. Більшість з них, віддавши до 40 літ колгоспному виробництву, зараз на заслуженому відпочинку. Інші приєднуються до них через рік-два.

Виявилось також, що улюблена пісня наших бабусь -"Калина". Пропонуємо її їхній увазі.

(Пісня " Калина")

- Мала мати синів, дочок, була сім'я... Повиростали діти, повилітали з рідного гнізда і, як це часто буває, забули дорогу до отчого дому. Гіркі материнські сльози - пекучі і тихі. Чи буває у світі щось гірше? їй би онуків бавити, горнути їх до серця, а вона, обійнявшись із самотою, тихо журиться біля вікна:

Мені болить, коли матуся, Що
має дочок і синів, Живе сама,
стара бабуся, На схилі
посивілих літ.

Працює вдень, не спить ночами
І часто зрошує сльозами
Тверду подушку. На зорі
Скотину пореє в дворі,
А вдень копає на городі.
Вуста шепочуть: "Світе мій!

Як тяжко жить мені одній!
Сама - однісінька та й годі!"
Цим віршем нагадать хотів:
Шануйте, діти, матерів!

Виховує мати синів, дочок, надіється, що буде до кого на старість прихилитися. Вони ж розлетілися по світу і довго-довго не навідуються до отчого дому. Лише скупі листи час від часу чи подібні одна на одну телеграми. Але мати рада й цьому:

То нічого, синочку,
Що в листі три рядочки,
Що для мами багато
Ти не втиг написати.
Я твої три рядочки
По чотири разочки
Буду, рідний, читати
І їх буде... багато.

Коли ж нарешті, знайдуть хвилину, щоб відвідати, нерідко це буває пізно:

Допоки нас чекають наші мами
І поки виглядають нас батьки,
Провідуйте, та не лише листами,
Хоч дорогі їм і скупі рядки.
Коли нежданно вдарять дзвоном долі,
Тоді на все, на все знайдемо час,
Але ні сльози, ні вінок печалі –
Уже ніщо не виправдає нас.

Заниє жаль у щедрім слові "Мати"
І чайкою озветься синя вись.
Провідуйте і завжди пам'ятайте,
Що можете спізнитися колись...

(Пісня "Залишаю усе...")

Мамина біла хата, мамина вишня, оспівані в піснях.
Але бувають й інші почуття до маминої хати:

Сива мати сорок літ
Прожила в тій хаті,
Де за ґанком - вишень цвіт,
Яблуні крислаті!

Доглядала свій садок,
Мальви буйнорослі...
Але ось прибув синок
До матусі в гості.

На машині "Жигулі",
Стрижений по моді:
-Годі жити вам в селі,
Порпатись в городі!

Вже давно пора до нас
Перебратись, мамо,
Телевізор, ванна, газ-
Шик, сказати прямо!

Не ходить ні до гусей,
Ні по воду вранці,
Кожен вечір- то хокей,
То спортивні танці!

"Не вагайтесь!"-говорив,
І знайти щоб "свата",
В райгазеті об'явив:
"Продається хата".

Налетіли покупці -
і нема вже хати.

Втерли сльози на лиці,
В путь збиралась мати.

Походила по двору й, щоб
звести душу, в сад зайшла
і, мов сестру,
обіймала грушу.

Щебетали в синь небес
птахи на світанку
і повіз її експрес
до синочка Вані...

... Був давно готовий план,

як зустріти неньку:
одвели старій диван,
тумбочку гарненьку.
Вечорами внук Артур
грав їй на бояні...
Потім з бази гарнітур
притаскали Вані.
Інші меблі - інший план
і невістка строга
пересунула диван
ближче до порога.
Згодом десь припер синок
дзеркало у рамі, та в
"передню", у куток,
"розкладушку" мамі.
Повалило в Ваньків дім
більше друзів, звісно, рік
минув і вдомі всім стало
"дуже тісно."
Про повернення в село
не могла й гадати
вже в старій не було,
ні грошей, ні хати.
Сварки чвари почались,
а за тиждень Ванька в
райгазеті об'явив
"Є хороша ненька..."
В мамин сад іде весна,
знов цвісти він буде...
Де живе тепер вона -
знають добрі люди...

(Пісня "Росте черешня...")

Старість не обминути. Здається, кожен має про це пам'ятати. Так і хочеться крикнути: Люди! Схаменіться! Ви також будете старі, немічні! І ваші діти й онуки матимуть повне право відвернутися від вас!"

- Але відвертаються не тільки від старих, немічних; відмовляються від зовсім крихітних діточок!

Дитинство починається з теплих маминих рук, рідної домівки. Однак для деяких дітей перші кроки в світ дитинства починаються з чужих рук, в дитячих будинках. Не знають вони батьківських дужих рук, не відчувають тепла матері. Ніхто їх не пригорне, ніхто не приголубить. І це тоді, коли батьки живі й здорові...

"... Заява, я ... 1986 р. н., відмовляюся від батьківських прав на дитину у зв'язку з тим, що в шлюбі з батьком дитини не перебуваю, матеріально не забезпечена. Проти всиновлення дитини іншими батьками не заперечую..."

- То ця хоч сама принесла дитя в дитбудинок. Кидають де завгодно: в міських туалетах, у скверах, у поїздах... Хто винен? Винні насамперед матері, ті, хто дає життя і кому це життя не потрібне, тому що маленька істота заважає, бо над усе хочеться й надалі котитися, як те перекотиполе, по світу; бути вільною, ні за що не відповідати.
- В автоматичній камері схову, на холодному металевому днищі, вишуруваному сумками, лежало немовля - маленька істота в повзунках і сорочечці...
- Касир станції " Рівне " по дорозі на роботу почула в одному з контейнерів для сміття котячий писк. " Підійду, виручу" - , подумала вона. Коли ж підійшла, зрозуміла, що помилилась. Пищало не кошеня, з контейнера долинав дитячий голос...

Не вірите... Бо хіба можна досягнути розумом, а тим більше серцем таке дикунство, коли мати власну дитину викинула на смітник! Дитина лежала в паперовому мішку голенька. Маля мало від народження 12 годин. Мати, якщо можна її так назвати, надіялась, мабуть, на швидку смерть дитини.

Мамонько - ненько, моя матусю!

Я ще маленька, та маю душу!

Серце хутенько б'є кулачатком:

Як я без тебе? Як я без татка?

Я ще не вмію слова стулити,

Ані проклясти, ані простити!
Що ж ти не любиш мене ні крихти?
Я ж за тобою не зможу бігти!

Я твоя рання самотня пташка,
Крильця з пелюшок вирвати важко,
Аби розбити своє нещастя,
Я ще не вмію з гніздечка впасти.

- Але, на щастя, таких «матерів» у багато разів менше, ніж справжніх Матерів, Матерів - трудівниць, люблячих, готових життя покласти заради щастя своїх дітей, таких, як ви, присутні тут.

Дорогі мами! Бабусі! Шановні жінки!

«Прийшло до нас в школу мамине свято»,-будуть говорити сьогодні ваші діти й онуки, вітаючи Вас із світлим жіночим святом-Днем Матері. Це свято приходить разом із весною і присвячена Жінці, Жінці-Матері, Жінці-Трудівниці. За повсякденними хатніми справами, за турботами про дітей, чоловіків, за роботою ми іноді забуваємо, що ми-Жінки. В народі кажуть: три кутки в хаті тримаються на жінці і тільки четвертий- на чоловікові.

Сьогодні ви почуєте багато хороших слів від своїх дітей, онуків і, дай Боже, щоб вирости, вони не забули їх, щоб не розгубили по життєвих дорогах того чистого, прекрасного почуття любові до Матері; не забули дорогу до материнського порогу; пам'ятали материнську колискову і всю ту ласку і любов, якою ви оточуєте їх кожного дня; і той обов'язок, який покладає на них одне слово " син " чи " дочка", і щоб були вони гідні так називатися.

- Дорогі жінки! Бажаю Вам розуміння від чоловіка, любові від дітей, поваги від людей, терпимості. Не розгубіть свою душевну красу, а головне - жіночність, ніжність у буднях сьогоднішнього життя. Щастя, здоров'я вам! Хай над вашим родом ніколи не буде біди! Зичу радості ясної два крила, щоби вам калина довго ще цвіла! Нехай здоров'я додається, щастя множить, горе віднімається, а біда ділиться!